ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า เพื่อเป็นการปรับทัศนคติเสริมสร้างอัตลักษณ์ โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ ส่งเสริมการฝึกอบรมและจัดโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่น ส่งเสริมการฝึกอบรมทักษะการใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง ส่งเสริมโครงการฝึกอบรมข้าราชการที่ดี และเสริมสร้างทัศนคติที่จำเป็น ส่งเสริมโครงการฝึกอบรมทักษะสู่อาเซียน ส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพสู่ความการพัฒนาทีมงาน โดยมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับ วัฒนธรรม สังคม ส่งเสริมการศึกษาด้านโครงการเสริมสร้างหลักพุทธธรรม เสริมสร้างความรู้ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมการศึกษาของบุคลากร และเสริมสร้างความชำนาญในหน้าที่ของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาศุภกิจ สุภกิจโจ (ภักดีแสน)** (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีการวางแนวทาง งานที่ปฏิบัติ กำหนดเป้าหมายด้วยกัน การให้ศึกษาต่อสำรวจความต้องการก่อนแล้วจัดพัฒนาให้ตรงกับความต้องการ ส่งบุคลากรไปอบรม ฝึกร่างกายให้เข้มแข็งกับการทำงาน การยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ การพัฒนาจิตเพื่อให้มีคุณภาพที่ดี มองโลกในแง่ดี คิดเป็นบวกต่อองค์กร มีจิตสาธารณะ เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงนำไปสู่การประยุกต์งานต่อยอดความรู้ใหม่ ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และการประยุกต์หลักภาวนา 4 ดังนี้ 1) การพัฒนากาย คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2) พัฒนาศีล คือการพัฒนาด้านระเบียบวินัย 3) การพัฒนาจิต คือการพัฒนาบุคลากรมีจิตบริการ และ 4) การพัฒนาปัญญา คือการพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากร

ด้านการพัฒนา เพื่อพัฒนาทักษะก้าวสู่สากลของบุคลากร โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้กฎหมายและภาวะผู้นำในทุกระดับ ส่งเสริมโครงการปฏิบัติธรรม รักษาศีล เสริมสร้างทักษะทางจิตให้มีสมาธิในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **รัฐพล เย็นใจมา** (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย เน้นการพัฒนาในด้านการด้านการบริหาร ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานวิจัย ด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ ด้านการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์

7. ข้อเสนอแนะ

จากศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทีมงานของบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ทำให้มีข้อเสนอแนะผู้มีหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย